

Rz 8,31-39

31 grudnia

Tłumaczenie:

31 Co więc powiemy na te [kwestie]?

Jeśli Bóg za nami,

jaki (kto) przeciw nam?

32 Który wszak własnego Syna nie oszczędził,

ale za nas wszystkich oddał go,

jakże nie i wraz [z] nim wszystkiego nam [nie] podaruje?

33 Jaki (Kto) oskarży przeciw wybranym Boga?

Bóg [jest] Usprawiedliwiający!

34 Jaki (kto) [jest] potępiający?

Chrystus [Jezus] Ten-Który-Umarł!

więcej zaś Ten-Który-Był-Wzbudzony!

który i jest po prawicy Boga,

który i wstawia-się za nami!

35 Jaki(a) nas oddzieli od *miłości* Chrystusa?

Trud czy ucisk, czy prześladowanie, czy głód, czy nagość, czy zagrożenie, czy miecz?!

36 Tak-jak zostało napisane,

że z-powodu ciebie uśmierceni-jesteśmy cały dzień,

policzeni-byliśmy (uznani-byliśmy) jak (za) owce rzezi (uboju).

37 Ale w tych wszystkich hiperzwycięzamy przez *Tego-Który-Umiłował* nas!

38 Przekonany-zostałem bowiem,

że ani śmierć, ani życie,

ani aniołowie, ani władze,

ani te-co-zaistniały (teraźniejsze), ani te-co-przychodzą (przyszłe),

ani moce,

39 ani wysokość, ani głębokość,

ani jakie(ś) stworzenie inne

[nie] ma-mocy nas oddzielić od *miłości* Boga,

tej w Chrystusie Jezusie, Panu nas (naszym).

Objaśnienia do tłumaczenia, struktura i kontekst Rz:

-31a: *tauta* to l.mn. neutrum zaimka wskazującego: ten ta to; można tłumaczyć w l.poj., ale chodzi o podsumowujące nawiązanie w dyskusji do wszystkich wcześniej poruszanych przez apostoła kwestii; pytanie dialogiczne: co powiemy? jest charakterystyczne dla Rz, nie występuje w innych listach; por. 3,5; 4,1; 6,1; 7,7; 9,14.30; w skróconej formie: 3,9; 6,15; 11,7

-31b: wyrażenie *hyper hemon* (przyimek + genetivus od „my”) można tłumaczyć: za nami, na rzecz nas, dla nas, ze względu na nas, w sprawie naszej, zamiast nas, w zastępstwie nas; tym wyrażeniem określa się znaczenie śmierci Jezusa oraz wstawiennictwa – por. najbliższe 32b i 34e oraz 5,6-8 (4x); 14,15; o Duchu – 8,27 (por. 34e – wstawiać się za); *hyper* kontrastuje z *kata* – por. poniżej 31c; w.32 i 34b-e rozwijają 31b; podobnie jak 33a i 34a podejmują pytanie z 31c; ponadto przyimek koresponduje z przedrostkiem w czasowniku *hypernikomen* – zwyciężamy w 37.

-31c: zaimek pytający *tis* – kto, który, jakiś, któryś, pewien może być rodzaju męskiego i żeńskiego; tłumaczę <jaki> ze względu na nieokreślone w 35a (w 35b rzeczowniki są albo rodzaju męskiego albo żeńskiego) oraz 39b – *tis ktisis* (femininum) ... – <jakie stworzenie inne ...>

-31c: przyimek *kata* z genetivem oznacza przeciw komuś, czemuś, ale też w dół czegoś, kogoś, na dole, wszędzie, całościowo; koresponduje z przedimkiem w czasowniku *katakrinein* w 34a – osądzić przeciw, skazać, całkowicie (pognębić), czyli potępić; tu też występuje genetivus od „my”; w 33a „my” nazwani jesteśmy „wybranymi” Boga.

-32a: *efeisato* to aoryst od *feidomai* – oszczędzam, powstrzymuję od, ratuję, żałuję komuś czegoś

-32c: *charidzomai* – daruję, obdaruję b. hojnie; udzielam w darze, darmo, a nie w zamian za coś (por. 4,4), też daruję długi, postępuję wspaniałomyślnie; tu w czasie przyszłym, podobnie jak „oskarży” w 33a, co tworzy obraz przyszłego sądu; ma ten sam rdzeń co *charis* tłumaczone jako łaska, bezinteresowna życzliwość; stąd też słowo charyzmat; por. tematycznie związany z naszym tekstem fragment 5,15nn, gdzie łaska i dar kontrastowo zestawione są z występkiem (upadkiem) i grzechem, a ich skutek – usprawiedliwienie ze skutkiem grzechu - potępieniem(!34a)

-33b: *ho diakioon* to participium aktywne w mianowniku od czasownika *dikaioo* – usprawiedliwiam, przywracam sprawiedliwość, przypisuję sprawiedliwość, w sytuacji procesu sądowego uniewinniam; ostro kontrastuje z nim następane participium w 34a – *ho katakrinon* odnoszący się do wyobrazonego, ale niemożliwego do zaistnienia przeciwnika i sędziego chcącego nas skazać na potępienie w sądzie; obydwie participia są w czasie teraźniejszym (choć drugi gramatycznie może być też futurum), podobnie jak czasowniki opisujące Chrystusa zmartwychwstałego w 34de, co podkreśla teraźniejszość rzeczywistości zbawienia;

nagromadzenie participiów, tak jak w 33-34, obok łańcuchów zdań podrzędnych (por. 34de), wyliczania (por. 35b i 38b-39ab) i nagromadzenia konstrukcji przydawkowych (por. 39bc), jest charakterystyczne dla tekstów hymnicznych, wychwalających wielkie dzieła Boga; w czasie przeszłym występują także w 34b i c i odnoszą się do dzieła zbawczego Chrystusa, a także w 37, co bardzo trudno oddać w tłumaczeniu jednym słowem, analogicznie do 33b

-34b: większość manuskryptów pomija <Jezus>

-34e: *entynchanein* to zwracać się do kogoś w czyjejs sprawie, błagać, usilnie prosić, występować w czyjejs obronie; w sądzie odpierać zarzuty oskarżenia, występować w charakterze obrońcy, uzasadniać, apelować, odwoływać się

-35a: *choridzo* – oddzielam, odseparowuję; także od rozwodzie, rozdzielam, opuszczam, oddalam; tu w czasie przyszłym, co oznacza, że teraźniejszością jest łączność; oddzielać od miłości tworzy klamrę z 39b, a motyw miłości – por. participium w 37 - spaja 35-39

-35b: wszystkie pojęcia są w l.poj. i w mianowniku; są ogólne i negatywne, za każdym może się kryć wiele konkretnych złych i niszczących doświadczeń życiowych, każdy człowiek może z czymś się utożsamić; wraz z następnym w.36 opisującym całkowite i utrzymujące się stale – „cały dzień” śmiertelne pognębienie tworzą ostry kontrast ze zwycięstwem w 37; to my zwykle doświadczamy niemocy i klęski, ale por. niemoc wszystkich możliwych mocy świata w centralnym 38e i 39c; pierwszy z rzeczowników – *thlipsis* – trud, trudność, ciężar, udręka, utrapienie, zgryzota, ciężkie położenie – podsumowuje całe doświadczenie losu człowieka w tym życiu – por. też 2,9; 5,3

-36b: pierwsze znaczenie czasownika *logidzomai* to liczę, zaliczam, odliczam, podsumowuję, wyceniam

-37: zwykle używa się czasownika *nikoo* – zwyciężam (od niego rzeczownik *nike* – zwycięstwo i nazwa bogini zwycięstwa), pokonuję; dodanie przedrostka *hyper* wskazuje na hiperbolę - całkowite i totalne zwycięstwo; tu użyte jedyny raz w ST i NT

-38c: *archai* to l.mn. od *arche* – początek, pierwsza przyczyna, zasada, ktoś l.coś stojący na czele, przewodnik, władca; ponieważ otaczające pary tworzą kontrasty, tłumaczę jako ziemskie władze w opozycji do aniołów

Komentatorzy nazywają ten fragment Pieśnią nad Pieśniami naszego zbawienia!

Iwona Sławik